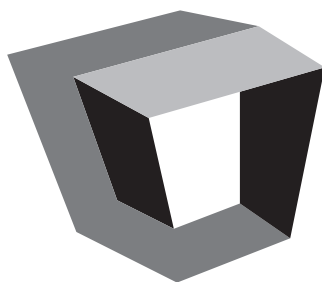

FSD3405

**Tampere Praksis: Aikuissosiaalityön
asiakkaiden kokemuksia toimeentulotuen
hakemisesta 2018**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Tampere Praksis: Aikuissoseaalityön asiakkaiden kokemuksia toimeentulotuen hakemisesta 2018 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [tuottaja ja jakaja], 2020.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (15.6.2020).

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3405. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Tampere Praxis: Tampere Praxis: Aikuissosiaalityön asiakkaiden kokemuksia toimeentulotuen hakemisesta 2018 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2020-06-15).
Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3405>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Haastattelukysymykset	5
B	Aineistonäyte	9

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Tampere Praksis: Aikuissosiaalityön asiakkaiden kokemuksia toimeentulotuen hakemisesta 2018

Aineiston nimi englanniksi: Tampere Praksis: Adult Social Work Clients' Views on Applying for Social Assistance 2018

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (15.6.2020).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Tampere Praksis

Ruotsalainen, Nina (Tampereen yliopisto.)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Ritala-Koskinen, Aino (Tampereen yliopisto. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö)

Aineisto luovutettu arkistoon

13.1.2020

Asiasanat

aikuissosiaalityö; asiakaskokemus; Kansaneläkelaitos; kokemukset; palvelujärjestelmät; sosiaaliohjaajat; sosiaalitoimi; sosiaaliturva; sosiaalityöntekijät; toimeentulo; toimeentulotuki

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

Muu luokitus: Sosiaalipalveluiden käyttö ja saatavuus; Sosiaaliturvajärjestelmä

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Tampere Praksis -hankkeen aineistot

Tampere Praksis on Tampereen kaupungin, Tampereen yliopiston (YKY), Tampereen ammattikorkeakoulun sosiaalialan ja sosiaalialan osaamiskeskus Pikassoksen yhteistyöhanke, jossa rakennetaan Tampereen kaupungin sosiaalipalveluihin sijoittuva käytännön, opetuksen ja tutkimuksen yhteistyörakenne ja oppimisympäristö. Hankkeen tavoitteita ovat: työssä oppimisen näkyväksi tekeminen ja mallintaminen, oman työn tutkivan kehittämisen edistäminen, opettajien työelämälähtöisyyden kehittäminen monitoimijaisessa verkostossa sekä sosiaalisen median kokeileminen viestinnässä.

Hankkeen tuottamat aineistot ovat monimuotoisia, esimerkiksi kirjoitusaineistoja ja ryhmäkeskustelulitteraatioita. Aineistoja on kerätty mm. tutkielmiin ja oppimistehtäviin, sekä tutkivien työpajojen yhteydessä.

Sisällön kuvaus

Aineistossa keskeisinä teemoina ovat toimeentulotuen hakeminen, tuen merkitys henkilökohtaiselle taloudelle ja omatyöntekijän rooli. Aineisto sisältää neljä Tampereen kaupungin aikuis-sosiaalityön asiakkaan haastattelua. Aineisto on kerätty sen jälkeen, kun perustoimeentulotuen hakeminen siirtyi kunnista Kansaneläkelaitokselle vuonna 2017.

Haastatteluissa kysyttiin erilaisia kokemuksia, millaista on hakea toimeentulotukea kunnalta ja Kelalta, ja millaisia ajatuksia haastateltavissa herätti toimeentulotuen hakemisen siirtyminen kunnilta Kelalle. Haastattelut sisälsivät myös kysymyksiä siitä, miten toimeentulotukeen liittyvää byrokratiaa voisi vähentää, ja miten tuen hakemista voisi kehittää.

Aineiston taustatietoina ovat haastatteluajankohta, haastateltavien sukupuoli sekä ikä.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi, Tampere

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Haastateltavat ovat valikoituneet Tampereen aikuissosiaalityön omatyöntekijöillä asioivista asiakkaista, jotka ovat hakeneet toimeentulotukea ennen ja jälkeen perustoi-meentulotuen Kela-siirron

Aineistonkeruun ajankohta: 1.6.2018 – 1.8.2018

Kerääjät: Tampere Praksis

Aineiston tuottajat: Tampere Praksis

Aineistonkeruun tekniikka: Kasvokkainen haastattelu

Keruväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Tampereen aikuissosiaalityön omatyöntekijät ovat kertoneet tutkimuksen aiheeseen sopiville asiakkaille tutkimuksesta ja kysyneet asiakkailtaan luvan, voiko aineiston kerääjä olla heihin yhteydessä haastattelun sopimiseksi.

Aineiston määrä: Neljä haastattelulitteraatiota odt-muodossa.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Tutkija on anonymisoinut aineiston. Anonymisoinnit on merkattu hakasulkein. Litteroinneista on poistettu haastateltavien ja kolmansien henkilöiden nimet tunnisteellisuussyistä. Tietoarkisto on tarkentanut anonymisointia kahdessa kohdassa. Tietoarkiston tekemät merkinnät on tehty tuplahakasulkein.

Julkaisut

Ruotsalainen, Nina (2019). Toimeentulotuen hakemisen saamat merkitykset aikuissosiaalityön asiakkaiden kertomana (Master's thesis).

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3405>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Haastattelukysymykset

FSD3405 TAMPERE PRAKSIS: AIKUISSOSIAALITYÖN ASIAKKAIDEN KOKEMUKSIA TOI-
MEENTULOTUEN HAKEMISESTA 2018

FSD3405 TAMPERE PRAKSIS: ADULT SOCIAL WORK CLIENTS' VIEWS ON APPLYING FOR
SOCIAL ASSISTANCE 2018

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <https://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

More information: <https://www.fsd.uta.fi/en/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <https://www.fsd.uta.fi/sv/>

APUKYSYMYKSET HAASTATTELUUN:

Millaista on hakea toimeentulotukea? Kunnasta, Kelasta?

Millaisia ajatuksia oli perustoimeentulotuen Kela-siirtoon liittyen?

Millaisena näet taloudellisen tilanteesi tulevaisuudessa?

Miten toimeentulotuen hakemiseen liittyviä käytäntöjä voitaisiin kehittää?

Haluaisitko kertoa jotain, mitä ei vielä ole tullut keskustelussa esiin?

Haluatko kysyä jotain minulta?

Miksi halusit osallistua haastatteluun?

Liite B

Aineistonäyte

FSD3405 TAMPERE PRAKSIS: AIKUISSOSIAALITYÖN ASIAKKAIDEN KOKEMUKSIA TOI-
MEENTULOTUEN HAKEMISESTA 2018

FSD3405 TAMPERE PRAKSIS: ADULT SOCIAL WORK CLIENTS' VIEWS ON APPLYING FOR
SOCIAL ASSISTANCE 2018

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <https://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

More information: <https://www.fsd.uta.fi/en/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <https://www.fsd.uta.fi/sv/>

HA: Ootko sää sit saanu sieltä Kelasta ku oot sieltä hakenut sitä toimeentulotukea, nii onko siellä joku työntekijä kenet on saanu kiinni tai jos on ollu sitä että tarvii selvittää, niin ootko sä sieltä saanut apua siihen siihen selvittelyyn?

H1: Siis tosi usein mulla on [aikuissosiaalityön omatyöntekijän nimi] apuna koska mulla tulee heti semmonen tiäkkö "näen raivon" että mitä nyt taas ja soitan [omatyöntekijälle] "Auta!" Että hän on aina sillee "Nyt [haastateltavan nimi] otat rauhassa ja selvittää mitä tässä tapahtuu". Ja et se niinku ehkä ilman [omatyöntekijää] toi ois vielä hankalampaa tavallaan.

HA: Eli ootko sää ollu tähän [[omatyöntekijään]] yhteydessä jos sieltä on tullu lisäselvityksiä?

H1: Joo

HA: Tietkö sää sitten miten hän toimii siinä kohtaa kun sää oot häneen yhteydessä?

H1: No hän rupee soittamaan kaikkeen Kelaan ja järjestelee mitä nyt tarviikaan tai sitte antaa mulle niinku numeron että soita tänne. Että ei tarvi niinku yksin ruveta miettiin et mihin mä nyt otan yhteyttä ja mitä mä nyt sanon ja auttaa niinku semmosessa. Seki on niinkun tavallaan silleen, ei välttis niinku ite tuu mieleen et minne ottas yhteyttä ja miten mä nyt tän asian puran. Että sit ku on vähän niinku ammattilainen siinä joka tietää et niinku miten, on niinku muutakin kokemusta muista nuorista ja niitten samankaltasista on ongelmista niin osaa niinku kertoa et mihin kannattas soittaa.

